

Quickscan natuurtoets Landgoed De Poll, locatie Bloemenenksweg

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

rapportnummer 1447

Quickscan natuurtoets Landgoed De Poll, locatie Bloemenenksweg

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Hoog-Keppel	: mei 2015
Rapportnummer	: 1447
Projectnummer	: 2302
Opdrachtgever	: Stichting Landgoederen A. van Lynden
Eigenaar	: Mevr. A.J.H. Barones van Lynden
Contactpersoon	: Dhr. Ing. P.K. Witte
Opdrachtnemer	: Stichting Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel T 0314 641910 info@staringadvies.nl www.staringadvies.nl
Auteur(s)	: S.J.J. Wamelink / ing. R. Boerboom
Controle	: drs. L.M.A. Witjes

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	11
3.1	Methode	11
3.2	Resultaten	12
4	Flora- en faunawet	17
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	17
4.2	Wettelijke consequenties	20
5	Conclusie	21
5.1	Flora- en faunawet	21
5.2	Ecologische Hoofdstructuur	21
5.3	Natura 2000	21
6	Advies vleermuizen	22
Bijlage 1 Impressie plangebied		23
Bijlage 2 Wettelijk kader		24

1 Inleiding en doel

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen en het nieuwe bestemmingsplan Landgoed de Poll in Voorst verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. De heer Witte van Rentmeesterskantoor Witte B.V. is betrokken bij de plannen en heeft namens mevrouw A.J.H. Barones van Lynden in 2014 aan Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Staring Advies in juli 2014 het plangebied onderzocht en de bevindingen in een rapportage (SSA rapportnummer 1447) verwerkt. Recent is het plangebied aan de oostzijde uitgebreid met een gedeelte van het aangrenzende bosperceel. Deze uitbreiding is in een aanvullend veldbezoek in 2015 ook onderzocht op aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De bevindingen van dit aanvullende veldbezoek zijn in deze rapportage verwerkt.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier “Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)”.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Bloemenenksweg
Plaats: Voorst
Gemeente: Voorst
Provincie: Gelderland

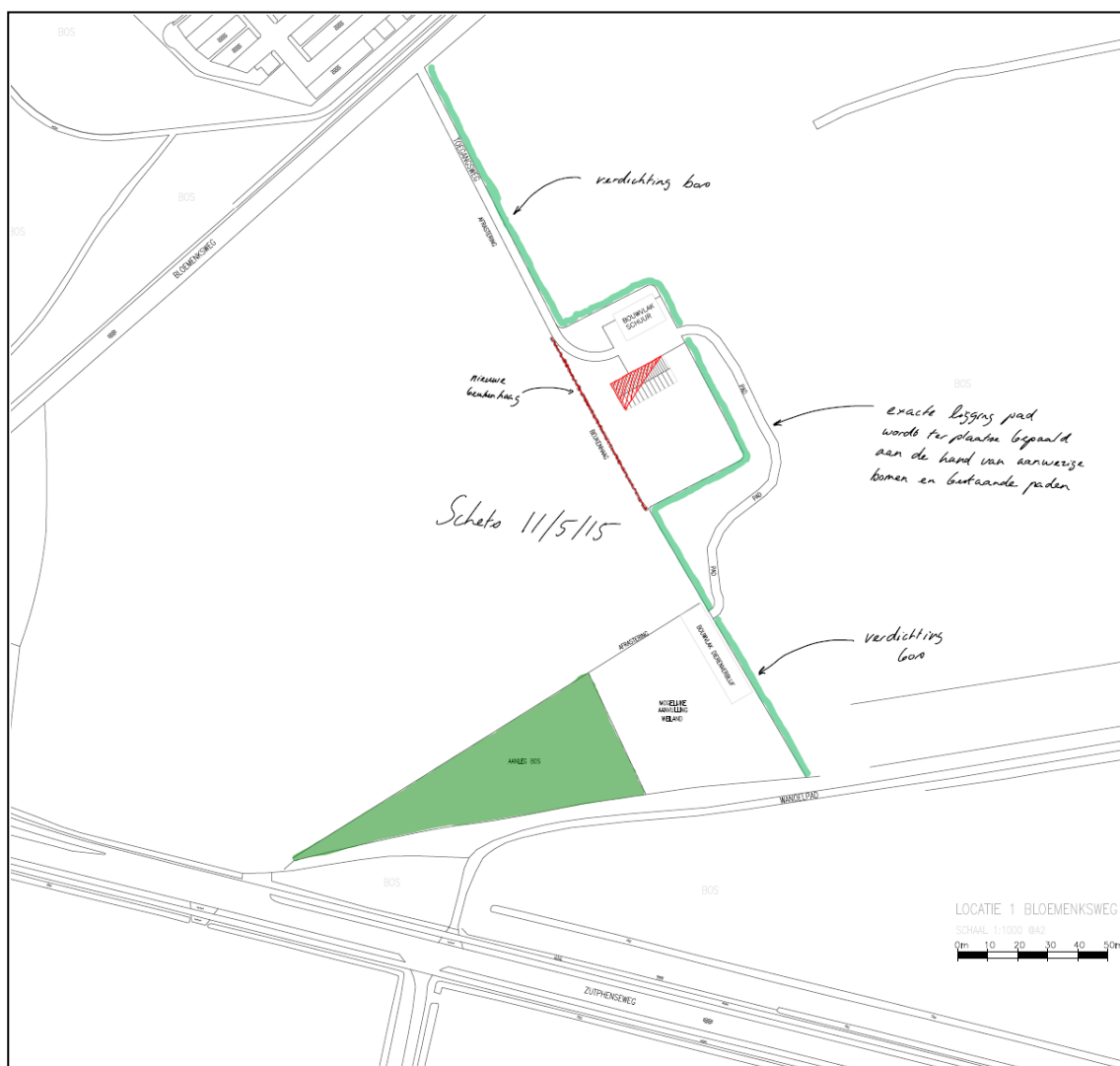
Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Voorst, in de gelijknamige gemeente (zie figuur 2). Het plangebied ligt in de buurtschap Gietelo, ten noordwesten van de woonkern Voorst, en grenst aan de noordzijde aan de Bloemenenksweg, aan de zuidzijde aan de Zutphenseweg en de Keizersweg en aan de oostzijde aan een bosgebied (zie figuur 3).

De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische percelen afgewisseld met bos, houtsingels, meidoornhagen, solitaire bomen en bebouwing. Het plangebied betreft een weilandperceel met eikenbosje en een gedeelte van een bosperceel aan de oostzijde van het weilandperceel (zie bijlage 1). In en rondom het plangebied is weinig verlichting aanwezig.

Geplande werkzaamheden

Er wordt gekeken naar de herbestemming van een aantal agrarisch panden op het landgoed De Poll en mogelijk worden nieuwe woningen op het landgoed gerealiseerd. Op het landgoed zijn enkele locaties aangewezen als potentiële bouwlocatie. Eén van deze locaties betreft het plangebied 'Bloemenenksweg' (zie figuur 1).

Figuur 1. Inrichtingsschets van het plangebied 'Bloemenkeweg'.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (rood).

Figuur 3. Luchtfoto van het plangebied (rood).

Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat een bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt binnen de EHS en is aangewezen als ‘verweven’. De ligging van het plangebied in de EHS is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de EHS.

Effectbeoordeling EHS

In de EHS-verweving zijn er onder voorwaarden mogelijkheden voor de ontwikkeling van andere functies. In de EHS-verweving zijn onderdelen van de EHS niet voor 100% belegd met natuurdoelen. Het zijn als het ware zoekgebieden waar de precieze locatie van natuurdoelen nog niet vast staat. Initiatieven voor bijvoorbeeld recreatie of landschappelijk wonen kunnen hier mogelijk zijn wanneer wordt bijgedragen aan de realisering van de natuurdoelen, die dan onderdeel moet zijn van de realisering van het initiatief. Door gelijktijdig met een initiatief bij te dragen aan de realisering van de natuurdoelen kan het mogelijk zijn om significante aantasting van kernkwaliteiten of omgevingscondities te voorkomen. Dit geldt alleen wanneer daarmee geen bestaande natuurwaarden significant worden aangetast en geen barrières voor de gewenste samenhang worden gecreëerd. Nieuwbouw van woningen in het plangebied kan tot significante aantasting van de EHS leiden.

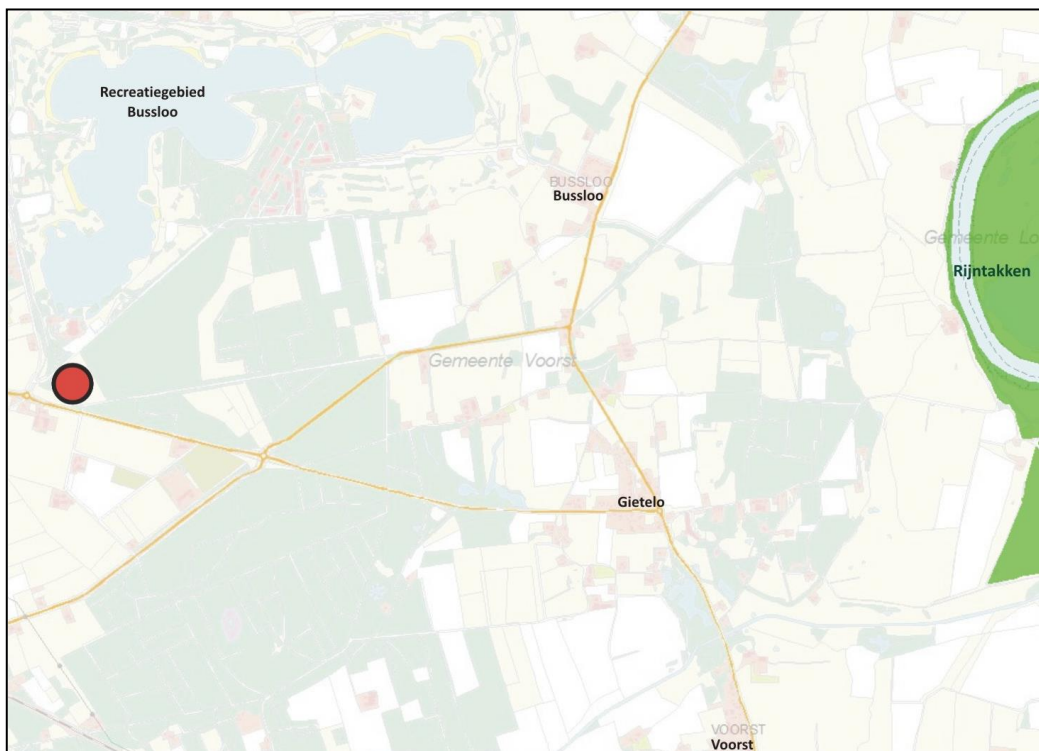
Als gevolg van de realisatie van de mogelijke plannen binnen het plangebied krijgt een deel van de EHS een andere bestemming. Daar waar sprake is van een functieverandering binnen de begrenzing van de EHS zal het precieze ruimtelijke effect moeten worden bepaald. De focus met komt hier met name te liggen op het areaalverlies, met aandacht voor de verbindende functie van de EHS.

In deze situatie is een compensatieopgave aan de orde. Daarbij moet worden gekeken naar het type natuur dat op de locatie aanwezig is en door de ontwikkeling zal verdwijnen. De compensatie betreft in principe een oppervlaktecompensatie plus een toeslag, afhankelijk van de leeftijd. Voor natuur met een ontwikkeltijd tot 5 jaar geldt geen toeslag. In het plangebied is sprake van een intensief bewerkt graslandperceel zonder hoge natuurwaarden en een klein gedeelte van een bosperceel (gemengd bos).

Bij ingrepen in de EHS zal afgestemd moeten worden over herbegrenzing van de EHS, de optimale situering daarvan en details ten aanzien van inrichting. In elk geval zal sprake zijn van een compensatieverplichting, omdat er EHS verdwijnt. Hierdoor is het nodig een uitgebreide EHS-toetsing uit te voeren. In deze toets wordt de huidige en toekomstige bestemming en de huidige EHS-waarden en de toekomstige waarden vergeleken. Daarnaast dient te worden beoordeeld of de voorgestelde compensatie kan worden ingezet voor de compensatieopgave. Zo kan in de EHS-toets de uiteindelijke compensatieopgave worden bepaald.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Rijntakken' ligt op ruime afstand van het plangebied (circa 4,0 km) (zie figuur 4). Overige Natura 2000-gebieden, waaronder 'Landgoederen Brummen' en 'Veluwe', bevinden zich op zeer ruime afstand (meer dan 5 kilometer) van het plangebied.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (groen).

Effectbeoordeling Natura 2000

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000 gebieden zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied 'Rijntakken' ligt op ongeveer 4,0 kilometer afstand. Door de ruime afstand tussen het plangebied, het Natura 2000 gebied 'Rijntakken' en de overige Natura 2000 gebieden zijn er geen nadelige effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde gebieden te verwachten. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Voor het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten flora en fauna zijn de volgende verspreidingsatlassen geraadpleegd:

- a. Atlas van de Flora van Oost-Gelderland
- b. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora
- c. Atlas van Nederlandse Broedvogels
- d. Werkatlas Zoogdieren van Gelderland
- e. Atlas reptielen en amfibieën van Nederland
- f. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005
- g. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen
- h. Vissenatlas van Gelderland
- i. De dagvlinders van Nederland
- j. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is in 2014 door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna. Als gevolg van de uitbreiding van het plangebied is de locatie in 2015 opnieuw bezocht, waarbij specifiek het bosgedeelte aan de oostzijde van het plangebied beoordeeld is (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
S. Wamelink	1	31-07-2014	12.30 uur	Onbewolkt, droog, 21 °C, wind 2 Bft
R. Boerboom	2	13-03-2015	14.30 uur	Licht bewolkt, droog, 13°C, wind 1 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

Flora

De Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora en de Atlas van de Flora van Oost-Gelderland geven, voor de omgeving van het plangebied de aanwezigheid van de volgende licht beschermde plantensoorten weer: akkerklokje, brede wespenorchis, grasklokje en koningsvaren (Flora- en faunawet, tabel 1). Ook matig beschermde soorten worden gemeld in de buurt van het plangebied zoals gevlekte orchis, steenanjer en wilde gagel (Flora- en faunawet, tabel 2). Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal (broed)vogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral soorten van open water, park en bos en agrarisch gebied. Naast algemene soorten als meerkoet, merel, koolmees, roodborst en wilde eend zijn er boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, sperwer en steenuil, soorten waarvan de nesten jaar rond beschermd zijn, in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied.

Zoogdieren

De Werkatlas Zoogdieren van Gelderland maakt, voor de omgeving van het plangebied melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): egel, haas, mol en ree.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): das en gewone grootoorvleermuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl), de Atlas reptielen en amfibieën van Nederland en Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005 maken voor de directe omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde amfibieënsoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker en gewone pad.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of de bovengenoemde soorten en andere beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in het plangebied en de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Graslandperceel

Het plangebied betreft een intensief bewerkt en structuurarm grasland met een soortenarme vegetatie van algemene plantensoorten van voedselrijke omstandigheden. Het eikenbosje is verstoord met veel gewone braam.

Bosperceel

De uitbreiding van het plangebied betreft een gedeelte van een bosperceel. Het betreft een gemengd bos, oorspronkelijk ingepland als monocultuur van grove den, met in de struik- en boomlaag grove den, zomereik, ruwe berk, beuk, krent, vuilboom, hulst en taxus. De kruidlaag bestaat uit soorten van voornamelijk (matig) voedselarme omstandigheden als bochtige smele, gewoon vingerhoedskruid, pijpenstrootje, wilde kamperfoelie, brede stekelvaren en enkele zaailingen van hulst. Op de wat vochtigere plekken groeien braam en pitrus.

De literatuur (paragraaf 3.2.1) maakt melding van akkerklokje, brede wespenorchis, grasklokje en koningsvaren (Flora- en faunawet, tabel 1). Tijdens het veldonderzoek zijn geen licht beschermde plantensoorten aangetroffen, mogelijk komt echter de brede wespenorchis voor in de rand van het bosgedeelte. De milieuomstandigheden zijn ongeschikt voor overige licht beschermde plantensoorten. Ook matig beschermde soorten worden gemeld in de buurt van het plangebied zoals gevlekte orchis, steenanjer en wilde gagel (Flora- en faunawet, tabel 2). De omstandigheden binnen het plangebied zijn echter ongeschikt voor deze soorten en overige matig en streng beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3).

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het eerste veldbezoek (juli 2014) zijn in en rondom het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: koolmees, merel en winterkoning. Tijdens het tweede veldbezoek (maart 2015) zijn de volgende soorten in en rondom het plangebied aangetroffen: boomkruiper, buizerd, goudhaan, pimpelmees, roodborst, winterkoning en zwarte mees.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

De vaste rust- en verblijfplaatsen en nesten van boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, sperwer en steenuil zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). Tijdens het tweede veldbezoek was een rustende buizerd ter plaatse in de bosrand langs de Keizersweg. Tijdens de veldbezoeken zijn geen nesten van deze soorten of andere soorten waarvan de nestlocatie jaarrond beschermd zijn aangetroffen. In het bosgedeelte binnen het plangebied bevinden zich geen buizerdhorsten.

Zoogdieren

Tijdens de veldbezoeken zijn geen individuen of sporen van licht beschermde grondgebonden zoogdiersoorten (Flora- en faunawet, tabel 1) aangetroffen in het plangebied. Het is mogelijk dat het plangebied leefgebied vormt voor enkele licht beschermde zoogdieren zoals egel, haas en ree (zie paragraaf 3.2.1). Het graslandperceel is ongeschikt als leefgebied voor matig en streng beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3). Het bosperceel is

potentieel geschikt als leefgebied voor de streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3) (zie paragraaf 3.2.1).

Das

Tijdens de veldbezoeken zijn geen verblijfplaatsen of sporen van de streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3) aangetroffen. Het bosperceel is intensief doorzocht op dassenburchten, wissels, prenten, uitwerpselen of andere sporen van dassen. Deze zijn niet aangetroffen. Delen van het plangebied zijn mogelijk een functioneel onderdeel van het leefgebied van de das.

Vleermuizen

De Werkatlas Zoogdieren van Gelderland noemt het voorkomen van de streng beschermde gewone grootoorvleermuis (Flora- en faunawet, tabel 3) voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). In het plangebied en direct hieraan grenzend zijn geen gebouwen met, voor gebouwbewonende vleermuizen, geschikte ruimten aanwezig. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger kan zodoende uitgesloten worden. In het bosgedeelte staan enkele (dode) bomen met (oude) spechtenholten die mogelijk geschikt zijn voor boombewonende vleermuissoorten als gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis (zie figuur 5). Het plangebied en dan met name de bosranden, zijn geschikt als vliegroute en/of foerageergebied voor diverse vleermuissoorten.

Figuur 5. Enkele bomen met (oude) spechtenholten die potentieel geschikt zijn voor boombewonende vleermuizen.

Amfibieën

Tijdens de veldbezoeken zijn geen amfibieën aangetroffen. Mogelijk dienen de bospercelen binnen het plangebied als landhabitat voor enkele in de literatuur (zie paragraaf 3.2.1) vermelde algemene, licht beschermde amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad (Flora- en faunawet, tabel 1). Door het ontbreken van open water is het plangebied ongeschikt als voortplantingslocatie voor deze soorten. De literatuur (zie paragraaf 3.2.1) maakt geen melding

van het voorkomen van matig en streng beschermde amfibieënsoorten (Flora- en faunawet, tabel 2 / 3). Het plangebied is ook ongeschikt als leefgebied voor matig en streng beschermde soorten amfibieën.

Reptielen

Tijdens de veldbezoeken zijn geen reptielen aangetroffen en worden ook niet verwacht. Het literatuuronderzoek bevestigt dit (zie paragraaf 3.2.1). In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen. Reptielen zijn namelijk afhankelijk van structuurrijke, zon beschenen vegetaties. Deze ontbreken binnen het plangebied.

Vissen

Lijnvormige open wateren en/of grote natuurlijke plassen ontbreken binnen het plangebied en daardoor is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor (beschermde) vissen. Het literatuuronderzoek bevestigt dit (zie paragraaf 3.2.1).

Ongewervelde dieren

Beschermde ongewervelde dieren zijn niet aangetroffen in het plangebied en worden ook niet verwacht. Het literatuuronderzoek bevestigt dit (zie paragraaf 3.2.1).

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

Tijdens de veldbezoeken zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Binnen het plangebied is het voorkomen van de licht beschermde soort brede wespenorchis (Flora- en faunawet, tabel 1) mogelijk. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. De matig beschermde plantensoorten die in de buurt van het plangebied zijn gemeld: gevlekte orchis, steenanjer en wilde gagel (Flora- en faunawet, tabel 2) worden gezien de milieumomstandigheden en het beheer van het plangebied niet verwacht. Het plangebied is ook ongeschikt als groeiplaats voor overige matig of streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) door het ontbreken van geschikte groeiomstandigheden en het beheer binnen het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Daarom moet er buiten het broedseizoen met de werkzaamheden worden gestart. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Nesten van de boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, sperwer en steenuil zijn ook buiten het broedseizoen beschermd. Tijdens de veldbezoeken zijn geen nestlocaties van deze jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Nader onderzoek naar het voorkomen van de boomvalk, buizerd, havik, huismus, kerkuil, sperwer, steenuil en overige vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn is dan ook niet noodzakelijk.

Zoogdieren

Tijdens de veldbezoeken zijn geen zoogdieren of sporen van zoogdieren waargenomen. Mogelijk dat het plangebied gebruikt wordt als leefgebied door enkele licht beschermde soorten, zoals egel, haas en ree. Deze en de overige te verwachten soorten zijn licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling. De in de literatuur vermelde streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3) en overige matig en streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden gezien de inrichting van het plangebied en de biotoopeisen van deze soorten niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van grond gebonden zoogdieren is dan ook niet noodzakelijk.

Das

Er zijn tijdens de veldbezoeken geen verse sporen en geen recent gebruikte burchten van de streng beschermde das (Flora- en faunawet, tabel 3) in het plangebied en directe hieraan grenzend aangetroffen. Incidenteel gebruik van het plangebied en de randen door een rondzwervende exemplaar van de das is mogelijk, maar het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van het leefgebied van de das. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor de das.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdierverseniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

2. Zijn er bomen?

Ja

3. Zijn er (zichtbare) holtes, spleten, scheuren, losse bast in de aanwezige bomen?

Ja → Nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is noodzakelijk wanneer bomen met holten (zie figuur 5) gekapt worden.

4. Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?

Ja → Nader onderzoek naar foerageergebieden en routes van vleermuizen is alleen noodzakelijk indien de bosrand belicht zal worden.

Amfibieën

De te verwachten soorten amfibieën zijn licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn matig en/of streng beschermde amfibieën niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Reptielen

Reptielen zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn matig en streng beschermde reptielen niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Vissen

Gezien het ontbreken van open water zijn tijdens het veldonderzoek geen (beschermde) vissen waargenomen en worden hier ook niet verwacht. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Ongewervelde dieren

Beschermde ongewervelde dieren zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn beschermde ongewervelde dieren niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Geen aanvullend onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Zoogdieren

Das

Geen aanvullend onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige soorten

Geen aanvullend onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Indien de bosrand **niet** belicht wordt en er geen bomen met holten gekapt worden is aanvullend onderzoek en een ontheffing **niet** noodzakelijk.

Wanneer de bosrand belicht gaat worden en/of er bomen gekapt worden met voor vleermuizen potentieel geschikte holten zal gericht onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen noodzakelijk zijn.

Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden van een viegroute en/of foerageergebied van de genoemde soort (gewone grootvleermuis) gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avondbezoeken in de periode 15 april - 1 oktober, waarvan één bezoek in de kraamperiode (15 mei - 15 juli).

Bij het vermoeden op verblijfplaatsen van boombewonende soorten dienen er conform het vleermuisprotocol 3 veldbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli uitgevoerd te worden en 2 veldbezoeken gedurende de periode 15 augustus – 1 oktober.

Amfibieën

Geen aanvullend onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

5.1 Flora- en faunawet

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets kan de volgende conclusie worden getrokken:

Bij directe belichting van de bosrand of het kappen van bomen met holten is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van vleermuizen.

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is voor de overige soortgroepen niet noodzakelijk.

5.2 Ecologische Hoofdstructuur

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de provinciale Ecologische Hoofdstructuur denkbaar zijn, is het noodzakelijk een toetsing aan de EHS uit te voeren.

Uitvoering van een 'Nee, tenzij' toets Ecologische Hoofdstructuur is noodzakelijk.

5.3 Natura 2000

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke nadelige effecten op Natura 2000-gebieden denkbaar zijn, is het noodzakelijk een toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) uit te voeren.

Uitvoering van een Toetsing in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) is niet noodzakelijk.

6 Advies vleermuizen

Er zijn vleermuissoorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden en er zijn soorten die rond (boven) lantaarnpalen jagen. Op dit moment is in en rondom het plangebied weinig tot geen verlichting aanwezig, maar in de nieuwe situatie zal de verlichting mogelijk enigszins toenemen. Er wordt geadviseerd te allen tijde rekening te houden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving en onverlichte gebiedsdelen, waaronder de bosrand, te voorkomen. Dit kan onder andere door gerichte en vleermuisvriendelijke verlichting aan te brengen.

Samenvattend:

- Beperk verlichting van het plangebied;
- Voorkom directe verlichting van de bosrand;
- Toepassing van vleermuisvriendelijke amberkleurige verlichting.

Bijlage 1 Impressie plangebied

Veldbezoek 1: juli 2014

Veldbezoek 2: maart 2015

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer

bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Staring Advies

Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641910

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

